

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΤΟ ΣΤΕΡΝΟ ΦΙΛΙ

— "Αφίσε, κυρά Λεόν, τὸ μεσοφύρι μου. Μὴν περιάξῃσαι, δὲν βιάζομαι. Τὸ τελειώνεις αὐριο. Θάθελα καλλίτερα ν' ἀρχίσεις σήμερα τὴν ἐπιδιόρθωσι τοῦ καλοῦ τοῦ ἀντρός μου. Γιατί ἀπόψε θά βγοῦμε μαζί νά κάνουμε τὰ ψώνια τῶν Χριστουγέννων. Πές μου, διως κυρά Λεόν, τί ἔχεις ; Φαίνεσαι σάν κλαμμένη ! Τὰ μάτια σου εἶνε δακρυρμένα..."

— Ναί... "Ἐγχε δίζη, σήμερα τὸ πρωὶ ἐκλαψα πολὺ. Κλείνουνε σήμερα τὰ τέσσερα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ χάσα τὸ παιδί μου..."

— Εἶγες παιδί καὶ τόχασες ;

— "Ἐνα παλληκάρι εἶκοσι δύο χρονῶν... Εἶνε πολὺ λυπητερὴ ἱστορία..."

— Πές μου λοιπόν, τί ἔγινε ;

— Θά σᾶς πῶ, κυρία... "Ἀκούστε... 'Ἐδῶ καὶ καμμιά τριανταριά χρόνια, ἡμῶνα τότε εἶκοσι χρονῶν κοπέλλα, μὲ πάντρεψε ὁ πατέρας μου μ' ἓνα καλὸ παλληκάρι ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν. 'Ἡ κακὴ μου τύχη ὅμως δὲ μάφισε νά χαρῶ τὸν ἀντρα μου, ὅπως δὲ μάφισε κ' ἀργότερα νά χαρῶ τὸ παιδί μου. 'Ἐξ ἑβδομάδες μετὰ τὸ γάμο μας, ὁ ἀντρας μου κρύωσε κ' ἔπαθε περιπνευμονία. Ἀρρώστησε βαρειά καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε. 'Ἐγὼ εἶχα μείνει ἔγκυος, καὶ σὲ ὄχτω μῆνες ἔκανα ἓν ἀγοράκι.

'Ο ἀντρας μου εἶχε ἓνα μαγαζάκι. Μετὰ τὸ θάνατό του τὸ πῆρα ἐγὼ. Προτίμησα νά κάνω αὐτὸ παρὰ νά πηγαίνω καὶ νά ξενοδουλεύω, ὀφθόντας στὰ ξένα σπίτια. 'Ανέθρεφα τὸ μικρὸ μου μόνη μου. Τὸν ἔβαλα στὸ σχολεῖο, κ' ἔμαθε γράμματα. 'Ἦτανε καλὸ παιδί, ἔξυπνο, φρόνιμο, ὑπάκουο. Κ' ὡς τὰ δεκαεπταὶν τὸν χρόνιο, δὲ μούδωσε ἀφορμὴ γιὰ κανένα παράπονο. 'Ἐβγαίνε ἔξω σπάνια, κ' ὄλο καὶ μελετοῦσε. Κ' ἐγὼ τὸν καμάρωνα, κ' ἦμιον εὐτυχημένη..."

'Αλλά, τὸν καιρὸ ἔκεινο, ἔτυχε νά γνωρισθῇ μ' ἓνα κορίτσι, κόρη ἑνὸς ἐμπόρου τῆς πατρίδος μας.

Μιά μέρα, ὁ γιὸς μου ἦθε, μὲ βοήξε, καὶ μοῦλε :

— Μητέρα, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ λεπτὰ. Θέλω νά μου δώσης τέσσερες χιλιάδες φράγκα...

"Ἦξερες πὼς εἶχα στὴν μιλάντα φυλαγμένα κάτι λίγα λεπτούλια. Αἶ, καθὼς καταλαβαίνεις, ὅπως ἦταν ἄλλωστε καὶ σωστό, τὸν ἐρώτησα φυσικὰ τί τὰθελε τὰ λεπτὰ αὐτά. Στὴν ἀρχὴ δίσταζε νά μ' ἀπαντήσῃ. Δὲν ἤθελε νά μοῦ φανερώσῃ τὸ σκοπὸ του. 'Ἐγὼ ὅμως ἐπέμενα νά μάθω καὶ στὸ τέλος μοῦλε ὅλη τὴν ἱστορία.

Μοῦ φανέρωσε τίς σχέσεις του μετὰ τὴν κόρη τοῦ ἐμπόρου ποῦ σᾶς εἶπα, καὶ μοῦλε πὼς ὁ πατέρας τοῦ κοριτοῦ αὐτοῦ κινδύνευε νά πάθῃ πτώχευση, καὶ πὼς αὐτὸς εἶχε ἀποφασίσει νά μὴν τὸν ἀφίσῃ νά πάθῃ τέτοιο πρῶμιμα. 'Ἐγὼ, φυσικὰ, ἀρνήθηκα νά τοῦ δώσω τὰ λεπτὰ... Αὐτὸς ὅμως μοῦδανε φασαρία μεγάλη. Μά, τί θέλετε ; Νά τὸν ἀκούσω καὶ νά τοῦ δώσω τὰ λεπτὰ ; Μά μιά φτωχὴ χήρα γυναίκα, δὲ δίνει ἔτσι τέσσερες χιλιάδες φράγκα,

ὀλόκληρη περιουσία. "Ἐπειτα, μήπως τάχα καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου ; Γιὰ τὸ παιδί μου τὰ φύλλα τὸσον καιρὸ. "Ἐπειτα δὲν ἤξερα καὶ τί μποροῦσε νά γίνῃ... Καὶ δὲν τὰ δίνει ἔτσι τὰ λεπτὰ τὸ ὀκόσιος.

"Α, ἔτσι ; μοῦδανε στὸ τέλος. Δὲν μοῦ δίνεις τίποτα λοιπόν ; Καλά ! Θά πάω νά ζητήσω ἀπὸ τὸ νουνοῦ μου ! 'Ο νουνοῦς του ἔμμενε σ' ἓνα σπίτι ποῦ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι μας ἀνάμεσα στὰ τελευτὰτα σπίτια τῶν περιχώρων. 'Ἦταν ἓνας γέρος βαρελάς, πολὺ ἡλιζιωμένος ἴσαμε ὀγδόντα χρονῶν.

— Δὲν θά σοῦ δώσῃ τίποτα ὁ νουνοῦς σου, τοῦ εἶπα. Δὲν εἶν' ἀνθρώπος αὐτὸς νά σοῦ δώσῃ ἔτσι τόσα χρήματα. Θά θυμώσῃ μόνο ἂμα τοῦ τὰ ζητήσης, κ' αὐτὸ εἶνε κακὸ...

Μὰ δὲ μάκουσε Κι' ἔφυγε. "Ἐφυγε βράδυ, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Τὸν περιμένα ἴσαμε τίς ἔντεκα τὴν νύχτα. Δὲν ἦρθε. Τέλος, βαρέθηκα νά περιμένω, κ' ἔπεσα στὸ κρεβάτι μου νά κοιμηθῶ...

Δὲ μ' ἔπαιρνε ὅμως ὁ ὕπνος, γιατί ἦμιον ἀνήσυχη. Τί νά τοῦχη τύχει ἄρα γε τοῦ γιοῦ μου, ἔλεγα μέσα μου, κ' ἀργεῖ τόσο νά γυρίσῃ ; Γιατί καμμιά ἄλλη φορὰ δὲν εἶχε μείνει τόσο ἀργὰ ἔξω.

Ζημέρωσε, κ' ὁ γιοῦς μου δὲν εἶχε φανεῖ ἀόμοια. Εἶπα πὼς θάξε κοιμηθεῖ στου νουνοῦ του. Ντύθηκα λοιπὸν καὶ βγήκα νά κάνω μιὰ βόλτα στὴν ἀγορὰ γιὰ νά ψωφίσω τίποτα νά φάμε. Καθὼς ὅμως περνοῦσα ἀπάνω μανάβικο, ἄκουσα μιὰ χωριάτισα νά λέη στὴ μανβίσα :

— Ναί, φαίνεται πὼς δὲν ἔφερε καμμιάν ἀντίσταση. Μὰ τί ἀντίσταση νά κάνῃ ἓνας γέρος ὀγδόντα χρονῶν ; Τοῦ κατάφερε λένε πολλὰ χτυπήματα στὸ κεφάλι μὲ μιὰ βαρεῖα χάλκινη λάμπα...

— Κάποιος φαίνεται θά νόμιζε πὼς εἶχε πολλὰ λεπτὰ κρυμμένα στὸ σπίτι του ὁ γέρος αὐτὸς βαρελάς...

Φαντάζεστε, κυρία τὴν ταραχὴ μου... Πὼς κατάφερε καὶ κρατήθηκα στὰ πόδια μου καὶ δὲν ἔπεσα χάμο, δὲν ξέρω. Τρέμοντας, φοβερὰ ἀνήσυχη, μὴν ἔξροντας τί νά κάνω, κίνησα νά γυρίσω πίσω. Κι' ἄκουσα τότε κ' ἄλλους νά μιλοῦν γι' αὐτὸ τὸ ἐγκλήμα. "Ἄκουσα τότε πὼς δρόστης ἦτανε κάποιος στρατιώτης ἀδειούχος, ποῦ τὸν εἶχανε πιάσει καὶ τὸν κρατοῦσανε στήφυλακὴ. "Ἄμα τᾶκουσα αὐτὸ, ἔνοιωσα μέσα μου μιὰ χαρὰ ἀπερίγραπτη, ποῦ δὲν τὴν εἶχα νοιώσει ποτέ μου...

Θυμήθηκα τότε πὼς ἤθελα νά ψωφίσω καρρόττα καὶ ζουνοπιδία, κ' ἔκανα νά πάω νά ἰδῶ... Μὰ δὲν πρόφτασα νά κάνω δυὸ βήματα, καὶ νά σου κ' ἄκουω πάλι νά μιλοῦνε γιὰ τὸ ἴδιο μυστηριώδες ἐγκλήμα...

"Ἐνα κορίτσι, ὑπάλληλος ἑνὸς φαρμακείου τῆς ἀγορᾶς, ἔλεγε σὲ ἄλ-

...Ἡ ἐκτέλεσις θά γινότανε σὲ δυὸ μέρες.

